

آسان سنڌي ڪتاب

نئين ۽ ڏهين ڪلاس لاءِ

سندھ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ، ڄام شورو

هن ڪتاب جا سڀ حق ۽ واسطا سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ،
ڄام شورو، سنڌ وٽ محفوظ آهن.

سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ، جو تيار ڪيل ۽ صوبائي نصاب ڪميٽي
بيورو آف ڪريڪيولم، سنڌ جي ليٽر نمبر **B.C/Ext. (Curr.)-4898**
تاريخ 11 جولائي 1977ع موجب سنڌ صوبي جي سيڪنڊري اسڪولن لاءِ
واحد درسي ڪتاب طور منظور ڪيل آهي.

نگران اعليٰ:

آغا سهيل احمد

چيئرمين، سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ

نگران:

اويس پٿو

لکندڙ:

ڊاڪٽر سيد محمد صالح شاه

ايڊيٽر:

سيد امداد حسيني، ڊاڪٽر غلام علي الانا
اويس پٿو

نظرثاني ڪاميٽي:

ڊاڪٽر اياز قادري، ڊاڪٽر عبدالجبار جوڻيجو،
سيد شير شاه، ڊاڪٽر غلام علي الانا،
مس تاج بيگم، سيد امداد حسيني

پروف ريڊر:

جمشيد احمد جوڻيجو

ڪمپيوٽر ڪمپوزنگ:

دانش پپر

فهرست

نثر جو ڀاڱو

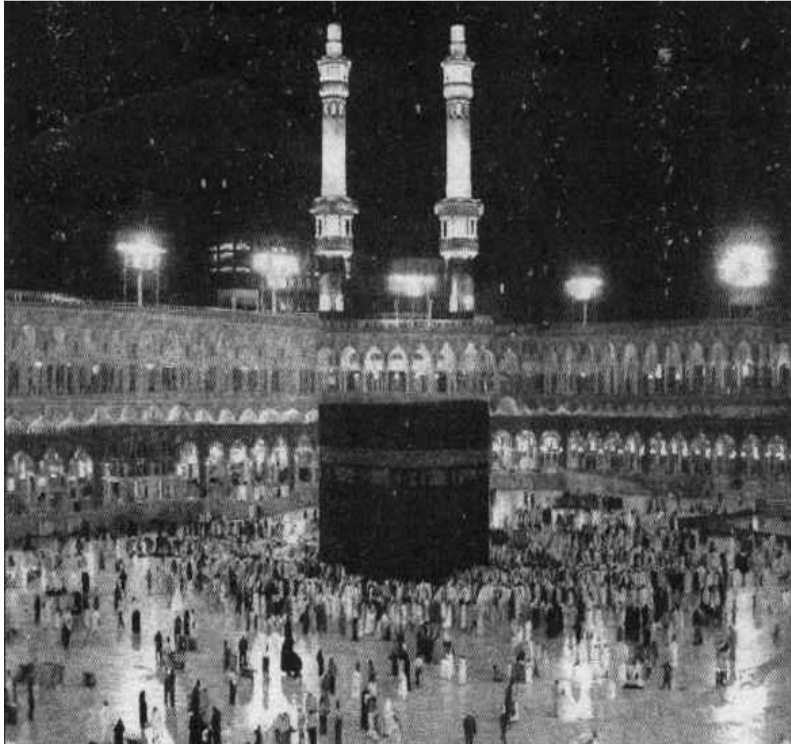
1. حجۃ الوداع وارو خطبو 7
2. حضرت سلمان فارسي رضي الله تعالى عنه 11
3. حضرت امام جعفر صادق عليه السلام 14
4. قائد اعظم رحمة الله عليه جا ارشاد 17
5. اتحاد، تنظيم ۽ يقين محکم 21
6. مولانا دين محمد وفائي 24
7. مائي خيرى 29
8. هُنر دولت آهي 33
9. خط 36
10. بين الاقوامي عدالت 39
11. اجرڪ 43
12. ميرن جي دربار 47
13. ڪينجهر ڍنڍ 51
14. سنڌي ادب جي مختصر تاريخ 54

- 59 15. رَدَ پَچاءَ
- 62 16. ٻه ته ٻارهن
- 66 17. نصريور
- 69 18. جهڙو راج تهڙو پاڳ
- نظم جو پاڳو**
- 75 19. آهيون الف آسري، مُحمّد مڃيوسون
- 77 20. نيڪي
- 79 21. دُعا
- 81 22. سچل سرمست
- 83 23. ڏيئو
- 96 24. ٻايون سُڪ جو ڪو سنسار
- 88 25. پيارا وطن
- 90 26. هاري

نثر جو ڀاڱو

بسم الله

حجّة الوداع وارو خطبو

هجري ڏهين سال جي ذوالحج مهيني ۾ حضرت محمد
رسول الله صَلَّي اللهَ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّم جن اٽڪل هڪ لک
چاليهه هزار مسلمانن جي جماعت سان آخري حج ادا ڪيو.
مناسڪ جي اڏائڻ کان پوءِ پاڻ عرفات جي ميدان ۾ ڏاڇيءَ
تي چڙهي خطبو ڏنائون. اهو خطبو مسڪينن، ٻانهن، زالن ۽

يتيمن جي حقن جو کليل پڌرنامو هو. اُن ۾ پاڻ سڳورن^۳ مسلمانن کي توحيد جي امانت ۽ قرآن جي دستور کي ساھ سان سانڍي رکڻ جو تاڪيد فرمايو. هڪٻئي جي جانين، لڄن ۽ ملڪيتن جي احترام رکڻ جي تلقين ڪيائون. ٻانهن سان شفقت، يتيمن سان مهرباني ۽ مسڪينن جي سنڀال ۽ عورتن سان عدل ۽ سندن حقن جي حرمت جو تاڪيد ڪيائون. سندن خطبي جون ڪي اهم ڳالهيون هي آهن:

✽ آءٌ اڄوڪي ڏينهن، جاهليت جي سمورين رسمن کي پنهنجن پيرن هيٺان لتاڙيان ٿو. الله تعاليٰ اوهان کان جاهليت جون گمراهيون دور ڪيون ۽ نسبي فخر ختم ڪري ڇڏيائين. مومن عزت وارو ۽ فاجر ذليل آهي. اڄ کان پوءِ عربيءَ کي عجميءَ تي ۽ عجميءَ کي عربيءَ تي ڪابه فضيلت ڪانه آهي. سڀ انسان، آدم جو اولاد آهن ۽ آدم کي مٽيءَ مان پيدا ڪيو ويو هو. هرڪو مسلمان ٻئي مسلمان جو ڀاءُ آهي ۽ سڀ مسلمان هڪ برادري آهن.

✽ اي انسانو! پنهنجي غلامن جو خيال رکو. جيڪي اوهين کائو، سو هنن کي کارايو ۽ جيڪي اوهان پهريو، سوئي هنن کي پهرايو.

✽ عورتن جي معاملي ۾ الله تعاليٰ کان ڊڄندا رهو. عورتن تي اوهان جا ۽ هنن جا اوهان تي حق آهن. اوهان جون جانيون ۽ اوهان جا مال هڪٻئي تي اهڙيءَ طرح حرام ڪيا وڃن ٿا، جهڙيءَ طرح اڄوڪي ڏينهن هن شهر ۾ خون خرابي حرام ٿيل آهي.

✽ آءُ اوهان وٽ هڪ اهڙي شيءِ ڇڏي وڃي رهيو آهيان، جيڪڏهن اوهان ان کي مضبوطيءَ سان جهليندا ته ڪڏهن به گمراهه نه ٿيندا. اهو آهي ”الله جو ڪتاب“.

✽ قرض ادا ڪيو وڃي. اڌاري شيءِ واپس ڏني وڃي، ضامن قرض پري ڏيڻ لاءِ ٻڌل آهي.

✽ خبردار! متان مون کان پوءِ گمراهه ٿي وڃو ۽ هڪ ٻئي جون سسيون لاهيندا رهو. اوهان کي الله ذوالجلال جي آڏو حاضر ٿيڻو آهي. اهو اوهان جي عملن بابت اوهان کان پڇاڻو ڪندو. ڏوهاري پنهنجي ڏوهه لاءِ خود ذميوار آهي. پيءُ جي ڏوهه لاءِ پُٽ ۽ پُٽ جي ڏوهه لاءِ پيءُ ذميوار نه آهي. جيڪڏهن ڪو ٻنهي ڪارو ۽ شيدي شخص اوهان جو امير هجي ۽ اوهان کي الله تعاليٰ جي ڪتاب موافق هلائي ته ان جي اطاعت ۽ فرمانبرداري ڪريو.

✽ پنهنجي خالق جي عبادت ڪريو، پنج وقت نماز پڙهو، رمضان جي مهيني ۾ روزا رکو ۽ ديني حڪمن جي اطاعت ڪريو ته جيئن الله تعاليٰ جي جنت ۾ داخل ٿي وڃو.

✽ مذهب ۾ انتها پسنديءَ کان بچندا رهجو، ڇاڪاڻ ته اوهان کان اڳيون قومون به انهيءَ ڪري توليون توليون ٿي تباهه ٿي ويون.

خطبي کان پوءِ نبي ڪريم صَلَّي اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ماڻهن کان پڇيو، ڇا مون اوهان تائين الله تعاليٰ جو پيغام پهچايو؟

ماڻهن جواب ڏنو ”ها، اي الله جا رسول، اوهان الله تعاليٰ جو پيغام اسان تائين پهچايو.“ اهو جواب ٻڌي پاڻ

فرمايائون “ اَللّٰهُمَّ اَشْهَدْ ” (يعني اي منهنجا مولا تون شاهد
ٿجانء).

خطبي جي پڇاڙيءَ ۾ پاڻ سڳورن سڀني مسلمانن کي
الوداع چيو ۽ تاڪيد فرمايائون ته “جيڪي شخص هتي موجود
آهن، سي غير موجود ماڻهن تائين هي پيغام پهچائين.”

مشق

(الف) هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

- 1- پاڻ سڳورن آخري حج ڪهڙي هجري سن ۾ ڪرڻ فرمايو؟
- 2- هن حج کي “حجّة الوداع” چوڻو چيو وڃي؟
- 3- پاڻ سڳورن اسلامي برادريءَ بابت ڪهڙو ارشاد فرمايو؟
- 4- نبي ڪريم جن زالن، ٻارن، يتيمن ۽ مسڪينن واسطي ڪهڙيون
نصيحتون ڪرڻ فرمايون؟

(ب) هن سبق ۾ “پيرن هيٺان لتاڙڻ”، “پڇاڻو ٿيڻ” اصطلاح
آهن. توهان کي به اهڙا ئي اصطلاح ٻڌايو:

(ج) هيٺين لفظن جي معنيٰ ٻڌايو ۽ جملن ۾ ڪم آڻيو:
ورندي – ٻانهن – پڌرنامو – لڄن – پڇاڻو – پڇاڙي.

(د) هيٺين لفظن جا ضد ٻڌايو:

اڌاري		آقا	
عجمي		انتها	
حرام		پڇاڙي	